No. 1817 Zaterdag 26 October 1918. 35ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.
DRUKKER. B. J. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Het nieuwe Ministerie.

Ruim een maand nadat de kabel ons de namen, niet volledig en hier en daar verminkt, heeft overgebracht, weten wij thans wie de mannen van durf zijn, die in dezen tijd zichzelf en hun positie hebben opgeofferd aan het algemeen landsbelang.

Op den Minister van Marine na, voor welk Departement de aangezochte op 't laatste oogenblik nog bedankt schijnt te hebben, kunnen wij nu de namen publiceeren van hen, die in de komende wetgevende periode hun beste krachten zullen wijden aan het welzijn van ons Moederland en zijn bevolking.

Minister van Binnenlandsche Zaken is mr. C. J. M. Ruys de Beerenbrouck, pas benoemd Commissaris der Koningin in Limburg.

Min. van Buitenl. Zaken is jhr. mr. dr. H. A. van Karnebeek, burgemeester van den Haag.

Min. van Justitie is mr. Th. Heemskerk, lid van den Raad van State.

Min. van Financiën is mr. S. de Vries Cz., wethouder der gemeente Amsterdam.

Min. van Oorlog is jhr. G. A. A. Alting von Geusau, directeur-generaal der posterijen en telegrafie, deze is ad interim Min. van Marine.

Minister van Waterstaat is de heer A. A. H. W. König, hoofd-ingenieur van den Rijkswaterstaat in Limburg.

Min. van Landbouw, Nijverheid en Handel is de heer H. A. van IJsselsteyn, direct.-generaal van den Arbeid.

Min. van Koloniën is de heer A. W. F. Idenburg, oud-gouverneur-generaal van Ned.-Indië.

Aan het hoofd van het nieuw in te stellen Ministerie van Onderwijs (waarbij Kunsten en Wetenschappen zullen worden ondergebracht) wordt gesteld dr. J. Th. de Visser, lid der Tweede Kamer; het beheer van het Departement van Arbeid zal worden opgedragen aan prof. mr. P. J. M. Aalberse, hoogleeraar aan de Polytechnische hoogeschool te Delft.

Het gevormde Ministerie is dus geprononceerd rechtsch, uit de drie christelijke partijen gesproten. Mannen met klinkende namen en kerngezonde, onwankelbare beginselen, sterke mannen, stoere werkers, bekwaam voor hun taak, wier afgelegde levensweg een degelijke waarborg is, dat zij in eendrachtige samenwerking het land in christelijken zin willen regeeren. In prijzenswaardige edelmoedigheid verpandden zij hun woord aan den formateur, dat het Nederlandsche volk kon rekenen op een trouwe plichtsvervulling hunnerzijds, die hun beste krachten in beslag neemt en hen het welzijn van land en volk als een verheven levenstaak zal doen beschouwen.

Van de Ministers zijn er 4 Katholiek, waaronder de premier, (Ruys, A. von Geusau, Aalberse en König); 3 Antirevolutionair, (Heemskerk, de Vries en Idenburg) 2 Christelijk-Historisch, (de Visser, IJsselsteyn) terwijl de heer van Karnebeek, die als Minister van Buit. Zaken den zwaksten stempel op de kabinetskleur drukt, zich bij geen politieke partij heeft aangesloten.

De Katholieken, die drie vijfden van de Rechtsche Kamerzetels bezetten, hebben een klaar bewijs van zelfopoffering gegeven door slechts vier van de elf zetels voor zich op te vragen, iets wat door de niet-Roomsche Ministers ook op prijs gesteld is, die geen bezwaar hadden in het premierschap van den heer Ruys.

Over het algemeen heeft het Ministerie een welkome pers gehad. Zonderen wij den *N. R. Crt.* en de *N. Crt.* uit, dan is het oordeel der linksche bladen, *Vaderland*, *Hbld*, *Utr. Dgbld.* en zelfs *Het Volk* ingesloten, gunstig, ook omdat een rechtsch kabinet met den uitslag der verkiezingen het meest in overeenstemming was.

Moge dit Ministerie voor Moederland en Kolonie een zegen zijn en een rijk program afwerken, op christelijken leest geschoeid.

Over de nieuwe Ministers enkele bijzonderheden.

Jhr. mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck werd den 1en December 1878 te Maastricht geboren. Hij is de zoon van den oud-minister van Justitie jhr. mr. G. Ruys de Beerenbrouck, die tot voor enkele maanden commissaris der koningin in de provincie Limburg was, in welk gewichtig ambt de thans opgetreden minister van Binnenlandsche Zaken zijn vader onlangs opvolgde.

Sedert 1905 vertegenwoordigde hij het district Gulpen in de Tweede Kamer.

De nieuw opgetreden minister van Financiën, de heer mr. S. de Vries Czn. (anti-rev.), in 1869 geboren, was sedert 1908 wethouder te Amsterdam, eerst van Onderwijs, later van Financiën. Te voren is hij vrij korten tijd lid der Tweede Kamer voor Gouda en Sneek geweest.

Jhr. G. A. A. Alting von Geusau, in '64 geboren, maakte, vóórdat hij in 1913 benoemd werd tot directeur-generaal van de posterijen en telegrafie, gedurende een 30-tal jaren deel uit van het officierskorps van het Nederlandsche leger. Het laatst was hij luitenant-kolonel. Vele jaren was hij geplaatst bij den Generalen Staf. Gedurende dezen oorlog was hij de militaire medewerker van „De Tijd."

Jhr. mr. dr. H. A. van Karnebeek is sedert 1 Augustus 1911 burgemeester van 's-Gravenhage. De heer van Karnebeek, die den 21en Aug. 1874 werd geboren, is de zoon van den oud-minister van Buitenlandsche Zaken, minister van Staat jhr. mr. A. P. C. van Karnebeek.

Mr. Th. Heemskerk maakt thans voor de tweede maal deel uit van de regeering.

Na het aftreden in 1908 van het kabinet De Meester trad de heer Heemskerk op als samensteller en leider van het nieuwe ministerie, waarin hij den zetel van minister van Binnenlandsche Zaken bezette.

Kort na zijn aftreden in 1913 als minister werd mr. Heemskerk benoemd tot lid van den Raad van State, ter vervanging van den heer Cort van der Linden, toen deze minister van Binnenl. Zaken werd.

Van 1888 tot 1905 is hij bijna onafgebroken lid van de Tweede Kamer geweest voor Ridderkerk, Harlingen, Sneek, Amsterdam VII; tevens wethouder van Amsterdam. Hij werd geboren in 1852 te Amsterdam.

Mr. P. J. M. Aalberse werd op 27 Maart 1871 te Leiden geboren, werd na dr. Schaepman's dood in Febr. 1903 Kamerlid voor Almelo en trad in 1916 als Kamerlid af in verband met zijn benoeming tot hoogleeraar aan de Technische Hoogeschool te Delft. Als Kamerlid nam hij het initiatief tot het treffen van wettelijke maatregelen tegen de oneerlijke concurrentie; tot het voorstel tot beperking van den Zondagsarbeid en nachtarbeid in broodbakkerijen en van den arbeidsduur van bakkersgezellen.

Dr. J. Th. Visser werd geboren in 1857, werd in 1897 voor de Tweede Kamer gekozen voor Rotterdam I; daarna vertegenwoordigde hij achtereenvolgens de districten Amsterdam II, Leiden en Katwijk.

De heer A. A. H. W. König, nieuwbenoemd minister van Waterstaat, is 51 jaar. Sedert 1915 bekleedde hij 't ambt van hoofdingenieur-directeur tweede klasse belast met den dienst in de achtste directie der provincie Limburg, standplaats Maastricht.

De heer A. H. v. IJsselsteyn is 6 December 1869 te Zierikzee geboren. Hij deed in 1881 zijn eindexamen voor civiel-ingenieur. Reeds het volgend jaar werd hij verbonden aan de gemeentewerken te Rotterdam, waar hij ruim 25 jaren werkzaam bleef. In 1891 werd hij benoemd tot adjunct-directeur en in 1899 tot plaatsvervangend directeur van de Rotterdamsche gemeentewerken. Toen minister Talma in 1908 voornemens was de arbeidsinspectie te reorganiseeren, heeft hij in dat jaar den heer van IJsselsteyn benoemd tot inspecteur van den Arbeid met den persoonlijken titel van directeur-generaal. Het volgend jaar kwam de wettelijke reorganisatie tot stand, waarop den heer van IJsselsteyn de generale directie van de arbeidsinspectie werd opgedragen, welke functie hij tot zijn benoeming tot minister heeft vervuld.

De heer A. W. F. Idenburg treedt thans voor de derde maal als hoofd van het koloniale departement op. Hij bestuurde het voor het eerst in het ministerie Kuyper, dat na de verkiezingen van 1905 aftrad. Onder het ministerschap van zijn opvolger mr. Fock werd hij weldra tot gouverneur van Suriname benoemd en in 1908 kwam hij in het ministerie Heemskerk voor de tweede maal aan het hoofd van het departement van Koloniëa te staan. Hij bleef toen aan tot Augustus 1909, tijdstip van zijn benoeming tot gouverneur-generaal van Ned-Indië, welk ambt hij in Februari 1916 aan den tegenwoordigen titularis mr. J. P. graaf van Limburg Stirum overdroeg.

ALS DE NUCHTERE REDE SPREEKT:...

Er is in Holland heel wat stof opgejaagd over de benoeming van een „Roomschen" kabinetsformateur, nog wel van een „katholiek priester", van een „Mgr."

Men kan zich nog maar niet gewennen aan het toch zoo luid sprekende feit, dat de Roomschen er een groote macht vormen, iets wat toch niets onrechtmatigs in zich sluit.

Het verheugde ons daarom een meer bezadigde stem te vernemen in den redakteur van het „Vaderland" die, na over de zware taak van Mgr. Nolens, een „bij uitstek kalme en voorzichtige staatsman" uitgeweid te hebben, zeide:

„In dien gedachtengang zou men het wel het allermeest moeten betreuren dat Dr. Nolens zelf niet is willen gaan zitten; in de eerste plaats is hij een buitengewoon bekwaam man en geheel niet eerzuchtig en met hem als premier zouden wij even goed gewaarborgd zijn tegen gewaagde proefnemingen wat onze neutraliteit betreft als wij dat onder Cort van der Linden waren, en men zou geneigd zijn zich af te vragen, wat voor geheimzinnigs is er toch in de lucht, dat waar deze staatsman alle eigenschappen heeft voor het premierschap, hij zich daarvoor niet beschikbaar stelt?

Dat is echter niets geheimzinnigs, maar het feit, dat Dr. Nolens zeer terdege rekent met de mentaliteit van het Nederlandsche volk, met een groot deel daarvan althans, dat nog niet zoover is als Willem de Zwijger reeds meer dan drie eeuwen geleden was, en den Roomschen medeburger niet voor geheel vol aanziet. Deze joviale Limburger, die zooals wij zeiden niet eerzuchtig is, zal een rechtsch ministerie niet reeds bij de geboorte daarvan den doodsteek toebrengen, door het een Roomsch prelaat tot president te geven. In de Kamer zou dat makkelijk gaan; men kent daar den heer Nolens en men mag hem graag en zijn politieke noteering is daar een heel eind boven pari. Maar in

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Pas thuis van stad.

Lange beenen nog stijf, van geforceerde hoekige pose achter wagenslikbord.

't Was weer met recht, hoe warm 't was, en hoever.

Blijf dan ook bij je Buitenbosschers!

U zegt....?? Enfin, we zullen dit maar voor kennisgeving aannemen, maar apropos heeft u weleens kiespijn gehad?

Neen? Nu ik wel.

Om zoowat 10,17 P. M. begon 't in 't onderkoonsche, twee c.M. ten Z. O. van mijn griekschen neus te kloppen, te steken, te priemen, te knagen, te zagen, en, de zon stond nog hoog aan den hemel van den volgenden dag, toen ik reeds met wijdopengesperden mond neergevleid lag in 'n opgepompten dentistenfauteuil op de eerste verdieping van 'n balconhuis aan onzen Otrabandschen waterkant.

U ziet, ik liet er geen gras over groeien.

En geen wonder, als je, jaren her, op St. Eustatius voor nachten en dagen hebt loopen ijsberen, met 'n koon als 'n voetbal, omdat er geen dokter was, en je eindelijk coûte que coûte heul moest gaan zoeken bij den schoenmaker (sic) van Saba die 'n tang en 'n reuzenbyceps rijk was, dan heb je wel geleerd op te schieten bij het eerste gekwispelstaart van 't venijnige kiespijnduiveltje.

Nooit opgevallen, hoe bang de meeste menschen, vooral de heeren der schepping, zijn om 'n kies te laten trekken?

Heb er een gekend, 'n reus van 'n kerel met 'n heroïek opgewipten snor, en 'n donderende commandeerstem, die nachten lang geen oog geloopt had, door 'n heel klein gaatje in z'n verstandskies.

Nà den 6den nacht van foltering en gekuier door geheel 't huis van zolder tot kelder, raapt ie 's morgens al z'n moed bijeen, zet z'n hoed op, en stapt met gedecideerden stap naar den naburigen dentist.

Tingelingeling!!!

Open gaat de deur.

Is de dokter thuis?

Neen, mijnheer.

O, goddank, en hij er vandoor.

Zoo ben *ik* nu niet, ik voel meer voor 't hurry up-systeem, want....

Was op weg naar mijn lijf-dentist in punda.

Brug open. Voorzag 'n half uur wachtens. Onzin! Zwenkte 'n straatje in, links om, trap op.

Antichambre met Boletin. Na 'n moment: Komt u binnen, ga u zitten, mag ik 's kijken. Ja, die zullen we eventjes verwijderen.

'n Prik, en nog en nog een prik, drie minuten pauze.

Mag ik nu nog 's eventjes ... en toen kneep ik mijn vuisten, denkende nu zal 't komen, maar er al uit was de schavuit voor ik 't wist, zonder de minste Ahnung van pijn y spulletje!!

Ik was blij, dat dien middag de brug open was.

Ja, die goeie brug, die er zoo'n en dan toch zoo'n handje van heeft, om je zonder complimenten 'n loer te draaien.

B.v. je moet naar 't fort, zeg om je belasting te betalen.

Omdat je gescheid ben, deponeer je 2 Hollandsche centen rechts in 'n afdakje op 'n soort toonbankje, waar achter 'n man, die lacht met infectie.

Je bebeent kalm de deinende planken met de hand aan je panamarand, als opeens 'n snerpend stoomfluitgegil door de van warmte trillende lucht giert, je hoort kettinggerammel, je mede-overloopers zetten 't op 'n ventre à terre-draf, arabier sweept z'n paard in galop, auto snort je voorbij at breakneckspeed, 't is opeens je reinste sauve qui peut.

Begrijp er niets van. Loop doodkalm door, maar vreemd, 't fort en nu ook de Gezelligheid, en nu ook de Douane, schijnen meer en meer terug te wijken, totdat je 't eindelijk in de gaten krijgt, dat 't contact met de overwal verbroken is, en je ondergrond met 'n vaartje van tjoekesjoek om z'n as de haven inzwaait. 'n Mooie boel! Daar sta je nu achter 'n verroesten ketting te bakken, in 'n hitte van ver over de 100 graden.

En waarom?

Omdat er 'n schoenertje inkomt.

De loodsboot is in de lappenmand, dies wordt je zeilertje ingeroeid, wat beteekent 'n geforceerd zonnebad van minstens 'n 20 minuten voor ondergeteekende en z'n medeslachtoffers.

Stoïcijnsch laat je 't vel van je neus en kaken branden, als je oog valt op de kerngezonde motorboot van de havenpolitie die lustig ligt te dommelen — ik bedoel 't bootje — op 't zon-reflexeerend pekelnat.

Nu snap ik weer niet, waarom ze de motor van dat in ruste zijnde politiebootje niet even aanzetten, om dat barkje binnen te sleepen.

Dat mag misschien niet.

Maar, waarom in 's hemelsnaam, niet?

Stel, dat de politieboot nu eens van de kook is, stel dat 'n dief of moordenaar al zwemmende over de haven tracht te ontsnappen, zou dan de loodsboot de wanhopige hermandadsmannetjes ook niet 'n handje helpen, om dien onverlaat in te pikken.

't Is toch heusch niet te veel geëischt, dat die twee branches, loods- en politiewezen, kinderen van één moeder, elkander aanvullen, in tijd van nood elkander bijstaan, èn terwille van 't wrekend recht èn terwille van 't gedupeerde publiek.

Wat drommel, je betaalt toch zonder pruttelen je 2 koperen centen met 't doel om zoo gauw mogelijk over there aan wal te stappen, en als je dan half weg ben, dan nemen ze 'n loopje met je, en zetten je, voor, God weet hoe lang, midden op 't water in 'n smeltkroes, wat je hoofdpijn bezorgt en kwajen zin, en je de tram ook nog missen doet.

Dat brug dikwijls defect is, schrijf ik zonder gekken onder meer ook toe, aan overlast, aan 't vaak tè zwaar beladen zijn.

Machinerie is berekend op 't omhalen van zooveel gewicht, komt er telkens door wagens, auto's, karren en menschen idem zooveel duizenden K. G. ballast bij, dan moet de zaak wel spaak loopen, o zoo!

Waarom de 2 kettinggangers geen order gegeven om:

Nà stoot op stoomfluit, sein voor 't brug-opengaan, geef je geheel de trafic tijd weer op terra firma te komen, maar weiger onverbiddelijk ieder voertuig of menschenkind om nog over de streep te racen, wat toch steeds faliekant uitkomt.

Is 't mobiele brugvak gelijk de Saharah, haak den ketting, jaag den stoom in de zuigers, span den staaldraad en open de haven voor 't wereldverkeer.

Weet u wat sinds jaren mijn opinie is?

Dat onze „scheepje-wacht 'n-beetje-scheepjesbrug," eigenlijk 'n leelijke sta in den weg is, om van Curaçao 'n moderne wereldhaven te maken, vraag 't maar aan elken kapitein van de groote vaart.

Maar wat wil je dan, 'n ferry?

God bewaar me, neen.

Maar wat dan?

Doodeenvoudig 'n tube, 'n tunnel onder de haven.

Maar man, dat gaat immers niet.

Zoo gaat dat niet, en waarom niet?

Hebben onze hollandsche ingenieurs ooit voor iets gestaan, 't negatief van kunnen staat niet in hun woorboek. Maak me sterk dat, als men onze tegenwoordige directeur van O. W. ampel tijd geeft om dit reuzenplan in studie te nemen, hij op 'n goeien morgen met 'n project voor den dag komt, waaruit 't gla-

den lande zou men en dat te meer naarmate men den persoon minder kent, zich laten ophitsen tegen een ministerie met hem als president, en waar hij dat weet zal hij die eereplaats gaarne aan een ander overlaten. En dat te eerder, omdat in de Coalitie zelve waar zoovelen Protestansche elementen zijn optreden als premier een zwaar te verteren brok zou wezen.

„Het Vaderland" voelt dus wel waar de schoen knelt; het legt den vinger op de gewonde plek.

In hetzelfde stuk „Om de crisis" beantwoordt het de vraag: Heeft de R. K. medeburger en zelfs de R. K. priester aanspraak op alles, waarop in dit historisch Protestantsche land de Protestanten recht hebben?

„Op die vraag willen wij zeer gaarne zoo onomwonden mogelijk antwoord geven, omdat de vragers, die wel denken dat ze liberalen zijn, zich vergissen in de consequentie waar dat toe leidt.

Op die vraag kan voor den liberaal het antwoord niet anders dan: „ja," luiden. Wie den royalen weg niet op wil, heeft geen andere keuze dan den lijnrecht tegenovergestelden. Die moet de Roomsch Katholieken uitsluiten van alle staatsambten, zooals dat in onze calvinistische republiek het geval was; die moet à la Combes de geestelijke orden verjagen, ja die zou er eigenlijk toe moeten komen de Roomsche kerken te sluiten en de aanhangers van de Roomsche leer te dwingen in de catacomben te vergaderen, die hier echter niet voorhanden zijn. Het één of het andere: tertium non datur."

En de keuze is hier voor den geestelijken nazaat van Thorbecke niet moeilijk; deze is in de eerste plaats aangewezen op het erkennen van rechten."

Wij mogen het „Vaderland" dankbaar zijn voor deze woorden en zouden wenschen, dat zij overal werden gehoord. Dat zou niet alleen *ons*, Roomschen, ten goede komen, want het vechten tegen het onveranderbare leidt tot wanhoop.

Verordening tot aanvulling der koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1919.

II.

Voor verhooging van het voedergeld van den officier van justitie op St. Martin wordt aangevraagd f 150; van de voedergelden van de ontvangers van Aruba en Bonaire, voor elk f 50, samen f 100; van de voedergelden van twee commiezen der belastingen, 1 op Curaçao f 50 en 1 op Saba f 150, samen f 200; van het voedergeld van den leider der strooheodenvlechterij f 350; van het voedergeld van den landbouwk. f 150.

Van de voedergelden van de volgende ambtenaren f 4200, te weten: van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst f 350
„ den 1en gouv.-geneesk. 150
„ 5 gouv.-geneesk. op Curaçao, 3 elk f 550 en 2 elk f 150 1950
„ 2 gouv.-geneesk. op Aruba elk f 550 1100
„ 1 gouv.-geneesk. op Bonaire 200
„ de gouv.-geneeskundigen op St. Martin, St. Eustatius en Saba elk f 150 450
Samen f 4200

Voor verhooging van het voedergeld van den buitengewonen gouvernementsgeneeskundige, belast met den quarantaine-dienst wordt aangevraagd f 150; voor dat van den buitengewonen gouvernements-geneeskundige, belast met de melaatschenverpleging f 150; voor dat van een opzichter bij openbare werken f 50.

De bij de onderafdeelingen 62bis en 62ter aangevraagde kredieten voor het toekennen van duurtebijslag over 1919 aan de burgerlijke ambtenaren, de beambten en het onderwijzend personeel aan de bijzondere scholen zoomede aan de in Nederland met verlofbezoldiging, op wachtgeld of met pensioen vertoevende burgerlijke ambtenaren en aan pensioen genietende, mede in Nederland vertoevende, weduwen of weezen van burgerlijke ambtenaren, zijn gelijk gesteld aan de bedragen die in 1918 voor dat doel vermoedelijk zullen worden uitgegeven.

In de Memorie van Toelichting op het ontwerp tot voorloopige vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting voor 1919 is bij § 9 medegedeeld, dat de proef met den limoenbouw op Pointe Blanche op St. Martin is gestaakt, omdat het gebleken was, dat de boompjes, wegens den onvoldoenden regenval ter plaatse, geen vruchten kunnen dragen. Om die reden werd er voor 1919 geen krediet aangevraagd in het belang van den landbouw op St. Martin. Naderhand is echter gebleken, dat de mislukking van de proef meer moet worden toegeschreven aan de ongunstige ligging van den landsinoentuin en dat er groote kans bestaat, dat op beter geschikte terreinen, waar er minder wind staat, zal kunnen slagen.

Met het oog op het vorenstaande meent ondergeteekende te moeten overgaan tot het aanvragen voor 1919 van een crediet van f 1000 in het belang van den landbouw op meer genoemd eiland, met welk bedrag zal getracht worden den limoenbouw op dat eiland te bevorderen, door het geven van voorschotten of anderszins.

De voorgestelde verhooging van f 48,550 wordt aangevraagd voor verbetering van de afwatering van de wijk Monte Berde te Willemstad en bijkomende werken.

Het bedrag is geraamd als volgt:
voor het maken van goten naast en de ophooging van verschillende terreinen f 24,900
voor het maken van nieuwe huisjes en het afbreken van de bestaande, welke onbewoonbaar worden f 20,000
voor het maken van goten, de ophooging en de verharding met steenslag in de Oranjestraat f 3,650
f 48,550

De terreinen op Monte Berde, waar tal van huisjes staan, loopen, als het hard regent, onder. Er ontstaat daar dan een toestand, die uit een hygiënisch oogpunt beschouwd, op den duur onhoudbaar wordt en waarin zoo spoedig mogelijk verbetering moet worden gebracht.

Deze verbetering kan worden verkregen door ophooging van de terreinen en het maken van afwateringsgoten naar zee.

Door de ophooging komen 27 huisjes op Monte Berde lager te liggen dan de gewenschte terreinhoogte, waardoor ze onbewoonbaar zullen worden, omdat zij te slecht van constructie zijn om opgevijzeld te worden. Voor deze huisjes zullen door het Gouvernement nieuwe worden gebouwd of althans aan de eigenaren er vrij een schadevergoeding worden gegeven terwijl van enkele, andere huisjes de vloeren, dorpels of treden zullen moeten worden verhoogd.

Behalve ophooging van terreinen het maken van afwateringsgoten naar zee en de verbetering van den woningtoestand is ook de verbetering van de verharding en de goten in de Oranjestraat noodzakelijk.

Reeds op de voorloopige vastgestelde begrooting voor 1915 was een krediet uitgetrokken voor de verbetering van den waterafvoer in en om Monte Berde. Dat krediet, toen gesteld op f 8400,—, werd in verband met de abnormale tijdsomstandigheden door Z. E. den Minister van Koloniën van de begrooting afgevoerd. Op de begrooting voor 1917 is genoemd krediet weer uitgetrokken, maar werd daarvan wegens de tijdsomstandigheden en verandering van de plannen geen gebruik gemaakt.

Het toen uitgetrokken krediet bleek bij nader ingesteld onderzoek veel te laag te zijn.

De tot het in het leven roepen van een blijvend goeden toestand noodige kosten worden geraamd op het bedrag waarvoor thans een krediet wordt aangevraagd.

Hierbij komt dan nog de uitgaaf voor het ophoogen van de terreinen in quaestie, waartoe door het Bestuur zal moeten worden overgegaan, aangezien de eigenaren van die terreinen niet bereid zijn bevonden bij te dragen in de kosten van de ophooging daarvan, en het niet zou opgaan, dat de kosten geheel voor rekening van de kolonie zouden komen, terwijl de uit de verbetering voortspruitende waardevermeerdering van de terreinen uitsluitend zou komen ten voordeele van de eigenaren.

Na door ondergeteekende met Z. E. den Minister van Koloniën gepleegd overleg heeft Z. E. hem gemachtigd om nog dit jaar over te gaan tot den aankoop van bedoelde terreinen, tot een bedrag van ongeveer f 23000.

Z. E. de Minister van Koloniën acht het gewenscht, om, waar er van al de andere eilanden der kolonie topographische kaarten bestaan, ook het eiland Saba te laten opnemen en in kaart brengen.

Waarschijnlijk zal dit werk kunnen worden gedaan door den opzichter die voor de havenwerken van St. Martin zal uitgaan.

De kosten worden begroot op f 1250.

Tengevolge van de bij dit wetsontwerp voorgestelde verhoogingen van de begrooting voor 1919 zal de bijdrage uit 's Rijksschatkist tot het sluitend maken van die begrooting met een bedrag van f 118370,— moeten worden verhoogd.

Over de financieele gelijkstelling.

Gelijk wij de vorige week reeds hebben medegedeeld, heeft mr. V. H. Rutgers, A. R. Kamerlid, onder bovenstaanden titel een werk uitgegeven. Daarin komt hij tot conclusies, die véél geruststellender zijn dan de slotsom, welke andere anti-revolutionairen trekken uit het rapport van de Staatscommissie, ingesteld tot de onderwijsbevrediging.

Deze Commissie wilde in haar rapport, dat in hoofdzaak in de grondwet is gekomen, een vrij groote taak zien aangewezen aan de gemeentebesturen. Aan hen zou moeten komen het beheer der openbare scholen en tevens de bekostiging daarvan met uitzondering van de onderwijzerssalarissen en onder heffing van schoolgeld.

Rutgers is nu van meening, dat het beheer van het openbaar onderwijs aan de gemeenten kan verblijven in afwachting van commissies van ouders, die het beheer kunnen voeren. Het beheer overbrengen aan het Rijk is centraliseering, welke niet altijd gewenscht is en welke de school verder van de plaatselijke behoeften afbrengt en van de wenschen der ouders. Ook voor bekostiging van het openbaar onderwijs uit gemeentekas acht hij veel te zeggen. Mits slechts de lasten van het openbaar onderwijs tusschen gemeente en Rijk niet anders worden verdeeld dan voor het bijzonder onderwijs.

De Staatscommissie wilde verder, dat de gemeenten de bekostiging zouden krijgen van localiteiten en exploitatie der bijzondere scholen.

Tegen dit beschikbaar stellen van lokaliteit door de gemeente heeft de heer Rutgers bezwaar; de overheid heeft niet te beoordeelen, wat voor een bepaalde school noodig is. Als maatstaf voor subsidieëring acht hij, na verschillende andere systemen onderzocht te hebben, het beste, wat de commissie aanbeveelt n. l. het gemiddelde cijfer per leerling van het openbaar onderwijs.

Volgens de Staatscommissie zullen de gemeenten de schoolgelden regelen, voor openbaar en bijzonder onderwijs en deze gelden zullen vloeien in de gemeentekas.

Hieraangaande wil de geleerde schrijver vrijheid voor de gemeenten en schoolbesturen overeenkomstig regelen, door de wet te stellen.

Dit interessant boekje, hetwelk verschillende nieuwe gezichtspunten opent, is voor eenieder, die naar een eerlijke oplossing streeft, ter lezing aan te bevelen.

Ook het Ned. Ond. Genootschap zit de financieële gelijkstelling in den weg. Op de algemeene vergadering is er volgens het „Katholiek Schoolblad" iets over ter tafel gebracht door de afdeeling Tiel.

Deze afdeeling zag met schrik de gelijkstelling naderen en vreesde, dat dan de Bijzondere School een voorsprong zal hebben. Immers, zoo zei de afdeling, de Bijzondere school heeft particuliere fondsen en de Openbare school heeft die niet. Komt nu de financieële gelijkstelling, dan raakt de Openbare aan 't achtertouw.

Den Haag wist er iets op. Bij de wetswording van het Bevredigingsrapport moest men er op aandringen de renten van kapitalen, die de Bijz. scholen reeds ontvingen, in mindering te brengen van de kosten die Rijk en Gemeenten moeten vergoeden aan de Bijz. scholen.

Hoe dat met de idee „gelijkstelling" te rijmen was, vergat de geachte afgevaardigde uit den Haag er bij te vertellen.

De heer Ekering, lid van het hoofdbestuur van 't N. O. G., sprak toen een zeer wijs woord.

Hij zeide, dat in deze het eenige correctief is, om groote fondsen te stellen tegenover de fondsen der Bijz. school.

Nog eens, dat was een wijs woord.

Wel ja, laten de voorstanders der Openbare school nu eens gauw doen wat wij al jaren lang deden.

Laten ze eens offers brengen voor de hun zoo dierbare school.

De onderwijzers zouden alvast kunnen beginnen met een voorbeeld te geven.

Zij behoeven niet voor honderden, soms duizend gulden minder te werken.

En de frontmakers? Komaan, zij zullen met graagte een penninkske offeren.

Ze hebben ons voorbeeld voor oogen gehad, jarenlang.

We durven den strijd met den a.s. vrijwilligen schoolstorm aan.

We zijn echter eenigszins bevreesd, dat van een particulier fonds voor de Openbare school niets komt.

Och, 't was zoo gemakkelijk vroeger te poseeren als paladijn der Openbare school. 't Kostte niets.

Staat en Gemeente betaalden lekker alles.

Maar nu het geld zal kosten, nu wordt het penibel.

Het H. B. stond alvast zeer pessimistisch tegenover het plan. Ekering. 't Verzocht teslotte aan de afdeelingen een weg te zoeken en het resultaat van 't zoeken aan 't H. B. te melden.

We zijn zeer benieuwd naar de resultaten.

DE OORLOG.

Deze week is de antwoordnota van Duitschland bekend geworden, die den 20en door de meerderheidspartijen en het Ministerie van Buitenl. Zaken geteekend, den 22en te Washington draadloos over Londen ontvangen en daar gepubliceerd is. Wij hebben den door atmospherische storingen zeer verminkten tekst voor ons, uit Berlijn of liever uit Nauen overgeseind en door Daniël opgevangen. Ofschoon er veel aan ontbreekt, is het antwoord op de gevraagde punten toch wel te verstaan.

Zooals wij de vorige week schreven, vroeg President Wilson alvorens in een wapenstilstand toe te stemmen of voorstellen dienaangaande aan de verbondenen te doen, aan Duitschland drie zaken nader te omschrijven. Vooreerst moesten zij beloven te eindigen met het bedrijven van onmenschelijke en onwettige daden ten opzichte van den onderzeeëroorlog en het verwoesten en verbranden van steden en dorpen. Ten tweede moesten zij eerst het bezet gebied ontruimen en ten derde wilde de president precies weten, met wie hij te doen had.

Hierover geeft de Nota van Duitschland nadere verklaringen. Wat het eerste punt aangaat, ontkent de Duitsche Regeering zonder reden verwoestingen te land te hebben aangebracht, waar zij geschieden, bestond een noodzakelijkheid (om den vijand geen steunpunten te laten. *Red.*) en in zoover zij zijn door de internationale wetten geoorloofd. De Duitsche troepen hebben strikte orders om voor de veiligheid van de bevolking en hun eigendom zorg te dragen naar best vermogen; waar ondanks deze bevelen overtredingen geschieden,

---

rieus blijken zal, dat mijn stout ideaal wel wis en zeker voor realiseering vatbaar is.

Maar Jan Paul, dat zal zooveel geld kosten!!

Ach vriend, ga asjeblieft krenten verkoopen!

't Zal natuurlijk in de papieren loopen, en niet zuinig ook, maar om van de tallooze voordeelen nog niet te spreken, dan is ook 't gevaar geweken, dat steamers onze haven zullen voorbijschroeven, alleen om bevrijd te blijven van de last, 't gezanik, 't getreuzel noodwendig verbonden aan onze drijvende havenpoort de Emmabrug.

Als ik lid van den Koloniale Raad was, dan kwam ik zeker bij de e.v. vergadering met dit tunnel-voorstel op de proppen.

Wat zou dat 'n geanimeerd debat geven.

Hoe krijgt 't geachte lid 't in z'n hersens?

Door logisch te denken, en vooruit te willen.

Maar wie zal dat betalen?

't Moederland, en met pleizier.

En wat moeten we dan toch met die oude brug doen?

Van die pontons maak je onderzeeërs of verkoop ze voor oliebooten aan de Bataafsche, of zend ze in convooi met zout naar patria; afgeloopen!

Maar zonder kortswijl, let er eens op, 't komt er van, niet in 'n hurry, maar 't komt er van.

Als over 'n jaar of 25, of eerder nog, onze tegenwoordige Raadsleden min twee, verbrand zijn, dan zal de assche in dit eltal urnen springend omhoogstuiven bij elke dynamietpatroon die ontploft meters diep onder den havenboom, om 'n weg te banen onder zee voor den tunnel tusschen Punda en Otrabanda.

Ik hoop 't te beleven, niet in mijn kist, maar voor mijn schrijfbureau.

Nu ik toch over de haven aan 't causeeren ben, nog iets.

Weet ge, wat ik toch zoo aanstellerig vind in ons havenbedrijf, dat onophoudelijk getoeter bij nacht en ontij, als er 'n steamer op vertrekken ligt.

Mijn wieg heeft gestaan dicht bij den Rotterdamschen Maas, weet dus drommels goed hoeveel lawaai in- en uitgaande booten gewoon zijn te maken.

Maar geloof me, 'n Holland-Amerikalijner gaat er om 's avonds 11 uur heel wat kalmer van door, als menig steomertje hier, dat je met gemak in een van zijn ruimen kan bergen.

Ik zet 't den gezondsten slaper — mijn groom alleen uitgezonderd — om door te blijven maffen als er hier 's avonds laat 'n steamer naar zee moet.

Elke vijf of tien minuten begint de stoomfluit te brullen, en dat barengerucht duurt net zoo lang, totdat geheel de bemanning aan boord is.

Duur van dit kritseerend-getoeter hangt dus heelemaal af van hun vindbaarheid, en meerdere of mindere graad van dronkenschap waarin de passagierende matroosjes verkeeren. 'n Patent-remedie zou 't zijn om al die wandelende rumvaten onverbiddelijk vóór donker door de politie te laten oppikken, dan zijn ze met een zoo driekwart nuchter als ze aan 't werk moeten.

Enfin, zij zijn eindelijk allemaal heelhuids aan boord, geheel de stad is klaar wakker, en de fabriek van 't electrisch licht moet haar stroom versterken, want de switches hebben nog maar geen zwart-donker gepangd, en 't is toch al bij twaalven.

Nu wordt 't meenens, 'n laatst sidderig gebrul, dit zooveel als sein van: doe open de poort.

Onmiddellijk jaagt brugmachinist de stoom door z'n stoomsopraan, want de man heeft ook slaap.

Nu, je hoelang, gieren weer drie snerpende gillen door de tropennacht, al klaar.

En daar bast 't gorgelend weer omhoog uit steamers ingewand tot driemalen toe en de schroef begint te slaan, eindelijk!

Dan keert langzamerhand de rust in onze veste weer maar 's morgens komen de ambtenaren te laat op het kantoor, en de kinderen te laat op school en de vollenman met z'n bel is ook al niet op z'n post, en de onderwijzers staan voor hun klas te geeuwen, want er is van nacht 'n boot uitgegaan.

Luister 's hier, ik ben geen deskundige, maar ik maak me toch sterk, dat met lichtseinen over en weer van steamer naar brug, ieder vaartuig 's nachts even veilig zee kan kiezen, als met al dat onzinnig lawaaigetoeter.

Zou wat graag 'n Datje pennen over de hoogst komische voorvaderlijke toestanden, die niet alleen op 't water, maar ook op 't land in ons mysterievol havenstadje en vogue zijn.

Maar dan had ik minstens geheel de Amigoe plus nog 'n bijblad er bij noodig, en dan was ik nog niet op de helft.

Dat valt je vooral op, als je zoo nu en dan maar eens door Willemstad's straten kuiert.

Slechts één greep uit 'n zak vol dolliteiten.

Je staat kalm aan je sigaar zuigend op de tram te wachten, 't wordt vijf 't wordt tien minuten over tijd, als opeens 'n willekeurling op je toe komt stappen met de nuchtere tijding, dat de tram kapoeris is.

Of zulks volgens 't contract niet moet gepubliceerd worden weet ik niet, maar 't zou toch uiterst billijk zijn, en of wederom volgens dat zelfde contract niet voor 'n Ersatz van dat fluitpiepend rolmachien moet gezorgd worden ook dat weet ik niet, maar 't zou wederom toch uiterst billijk zijn.

Nooit opgevallen, dat 's middags om 'n uur of 4 de talrijke wandelaars op de Otrabandsche Breedestraat met 'n soort van niesmanie behept zijn.

Allemaal verkouden? Heelmaal niet, maar veegmannetjes zijn met veel élan, straat aan 't bewerken met hun bezems, en de opwaaiende stofwolken worden met 'n vaartje kietelend door de neushaartjes van elken voorbijganger gejaagd, vandaar 'n atshiee zonder end, als van koortsrillende slachtoffers in spe van de gevreesde Spaansche griep.

Dat is onhygiënisch, bovenmate. In Europeesche centra gebeurt dat straatgeveeg dan ook 's nachts, en dat is logisch, dat is je.

En 't spurten van auto's in diezelfde straat is niet onhygiënisch, maar loopt de spuigaten uit, vooral 's avonds.

Dan komt opeens zoo'n worstwilder uit 'n zijstraatje gevlogen, en wee je gebeente als je kippig of hardhoorig zijt of geen bokkensprongen meer maken kunt, je verdwijnt met 'n vaartje onder de motor, en wordt er weer onder uitgehaald zoo plat als 'n pannenkoek, wat 'n zeer onpleizierige emotie is.

Waarom die lui hier toch zoo'n haast hebben, is mij 'n raadsel, want afstanden zijn er niet.

Dan heb je .... neen beter van niet, dat noemen de Engelschen „things you better left unsaid."

Zal men 't met dit gecauseer eens zijn?

Voor mijn part, nitsje wo!

Weet u niet wat dit beteekent? Neen?

Vreemd, 't ligt toch in den mond van millioenen Europeanen, bestorven.

Nits je wo?

Ja, nitsjewo.

JAN PAUL.

San Willibrordo,
October '18.

wordt de schuld bekend gemaakt. Ook loochende de Duitsche Regeering, dat de Keizerlijke Marine bij het doen zinken van schepen opzettelijk de reddingsbooten met passagiers beschoot en verwoestte. Zij hoopte, dat neutrale commissies met het onderzoek naar al deze soort gevallen zou belast worden. De Duitsche Regeering had thans aan alle onderzeeërscommandanten gelast geen passagierschepen meer te torpedeeren; om technische redenen echter zou dit bevel misschien niet alle kapiteins bereiken voor hun terugkeer naar hun basis. De president zou de verwoesting, aangebracht door elken particulieren machtsuitoefenende, die afzonderlijk, in 't geheim en naar eigen keuze den wereldvrede kon verhinderen en verstoren, op haar juiste waarde weten te schatten.

Het Duitsche volk, zoo gaf de nota toe, had tot nu geen zeggingschap gehad in zaken van oorlog en vrede. Doch dit is veranderd. Het nieuwe bestuur is gevormd geheel in overeenstemming met de wenschen der volksvertegenwoordiging, die gekozen is volgens gelijk, geheim en evenredig kiesrecht. De leiders van de groote partijen uit den Rijksdag vormen de leden der Regeering en in de toekomst kan zelfs geen bestuur bestaan zonder het vertrouwen van de Rijksdagmeerderheid. De verantwoordelijkheid van den Kanselier aan de volksvertegenwoordiging is wettelijk vastgelegd; haar toestemming is noodig voor beslissingen omtrent oorlog of vrede. De kanselier wordt in dezen ondernomen stap gesteund door de meerderheid van het volk.

Aangaande de ontruiming van het bezet gebied, gaat de Duitsche Regeering accoord met den President en hoopt dat deze een gelegenheid zal vinden om de details dezer kwestie vast te stellen. Nogmaals spreekt de Keizerlijke Regeering haar vertrouwen uit, dat er geen bepalingen zullen getroffen worden, onvereenigbaar met de eer van het Duitsche volk en die een rechtvaardigen vrede in den weg zullen staan.

Tot zoover de Duitsche Nota. Zij is duidelijk, dat zal men niet ontkennen, maar of zij ook als voldoende door den president zal worden aangenomen? De passages, waar Duitschland zijn onmenschelijke handelingen ontkent, zullen, dunkt ons, niet worden aanvaard; anders toch vallen de geallieerden hun eigen aanklachten af. En deze waren in de meeste gevallen rechtvaardig. Immers al hebben niet alle duikbootcommandanten genoemde wreedheden begaan, (denk slechts aan kapitein Müller van de „Emden", die steeds de passagiers redde en daarom door de Engelschen hoogelijk werd geëerd in zijn krijgsgevangenschap) en al bevatten de instructies dier kapiteins niet zulke bevelen, het kwaak torpedeeren, het vaak beschieten van reddingsbooten, veiligheidsloepen, kleine visschersbooten kan toch niet allemaal op rekening van persoonlijke misdaden van commandanten worden geschoven. Duitschland moet voor zijn mannen kunnen instaan en aan dergelijke menschen, jongemannen soms nog, had het een taak als deze, waarvan zooveel afhangt, niet mogen toevertrouwen. Zijn bovendien alle commandanten misdadigers gestraft en ontslagen?

Wat de verwoesting van steden en dorpen aangaat, zeker, er bestaan internationale wetten, die tot een bepaalden graad toelaten, dat aan den vijand alle steunpunten en dekkingen mogen ontnomen worden; doch tusschen deze eigen veiligheidsvoorzorgen en een algemeene verwoesting en platbranding bestaat een groot verschil. Trouwens het feit, dat dit verbranden en totaal verwoesten in België gestaakt is en door de oorlogsnoodzakelijkheid niet meer geboden schijnt, spreekt genoeg voor zichzelf.

Over de ontruiming hopen wij, dat men het spoedig eens is. Liefst zagen wij, dat een *vrijwillige* ontruiming, zonder gevecht kon plaats grijpen. Wanneer de geallieerden blijven doorvechten en de Duitschers uit België willen verjagen, is 't begrijpelijk en natuurlijk, dat deze hun terugtocht door sterke achterhoeden dekken, die al strijdend, weerstand biedend, en den achtervolgers hinderpalen in den weg leggend, aan de hoofdmacht tijd en gelegenheid geven om zonder kleerscheuren hun grenzen te bereiken. Men kan toch niet eischen, dat de Duitschers zonder strijd wegtrekken, terwijl de geallieerden hun kanonnen richten op de vluchtenden en deze — liefst allemaal — gevangen nemen. Men moet niet vergeten, dat de Duitschers al hun oorlogsmateriaal moeten en ook mogen medenemen, wat tijd kost.

Om bloed te sparen zagen wij liever, dat er een vergelijk kon getroffen worden, waarbij de geallieerden de Duitschers *rustig* lieten wegtrekken om daarna het land te bezetten. Wij kregen dan een wapenstilstand vóór den eigenlijken wapenstilstand.

In België gaan de geallieerden goed vooruit. Geheel West-Vlaanderen en de kust hebben zij reeds in bezit. Brugge, Thielt, Kortrijk, Eecloo, Doornik, Roubaux, Thourout zijn zij binnengedrongen. En ondanks de inundatie, door de Duitschers teweeggebracht, trokken zij over de Lijs.

Aan het hoofd van zijn leger trekt thans koning Albert op in de andere richting dan in 1914. Brussel heet ontruimd en straks met de patroonfeesten van Koning en Koningin in November kan misschien Kardinaal Mercier de volksfeesten inluiden door een plechtige H. Mis van dankbaarheid. De Duitschers in België's Noordwesten trekken zich op Antwerpen terug, waarschijnlijk om van dat centraalpunt uit de reis naar het vaderland te ondernemen. De nieuwe linie, de Wotanlinie, waarover deze week gesproken werd in de telegrammen en die zou loopen van Antwerpen over Namen naar Luxemburg, beschouwen wij als een slagboom om de geallieerden tegen te houden tot de groote legertros in veiligheid is. Langs de Belgisch-Zeeuwsche grens trekken de Belgen op, hier en daar de Duitschers dwingend, op Hollandsch grondgebied de wijk te nemen. Reeds duizenden, zoo werd bericht, werden op deze manier geïnterneerd. De Hollandsche Jantjes zullen nu ook wel overal aan de Zeeuwsch-Brabantsch-Limburgsche grens liggen. Zijn de Duitschers eenmaal de bij Limburg nog gevaarlijk inspringende Kempen uit, dan slaakt men in Nederland een diepe zucht van verlichting.

In Frankrijk is Valenciennes bijna genomen, doch de Amerikanen melden geweldigen tegenstand ten W. van de Maas, juist de plaats, waar de geallieerden het dichtst bij Duitschland staan. De geringe vorderingen, daar verkregen, duiden aan, dat de Duitschers nog wel tegenweer kunnen bieden, als en waar het moet.

In het Oosten nieuwe vooruitgang van Franschen en Serviërs. De eersten staan aan het Roemeensche front aan den Donau, de laatsten veroverden Kruchevatj in N. Servië.

De Oostenrijkers trekken op Kraljewo, het bekende munitiedepôt uit den veldtocht van November 1915, terug.

Over Hongarije wordt uit Washington een uitknipsel van de „Rhein. Westf. Zeit." aangehaald, waarin gezegd wordt, dat dit land economische onafhankelijkheid en eigen diplomatieke vertegenwoordiging gaat eischen.

De Spaansche Regeering ontving van Duitschland een officiëele mededeeling, dat het Keizerrijk aan alle U-booten bevel zou geven onmiddelijk naar hun basis terug te keeren. De „Maria" een ex-Duitsch schip, door Spanje in beslag genomen, onderging nog het torpedeer-lot, terwijl de Duitsche consul te Bilbao het S.S. „Euriphia" aan Spanje overdroeg als schadevergoeding voor 'n andere getorpedeerde stoomboot.

Moge deze pas gekelderde steamer de laatste zijn van de lange rij, die naar den bodem der zee zijn verdwenen.

Berichten uit de Kolonie.

Hoog bezoek.

Woensdag heeft de Gouverneur, vergezeld van Zijn adjudant, een bezoek gebracht aan het Weeshuis en de jongensschool te S. Rosa, waar Z. H. E. G. door de muzikale kapel werd verwelkomd. Daarna werden de Zustersschool en de hoedenindustrieschool bezocht. Ook bij het vertrek der hooge gasten speelde de muziek eenige stukjes ter uitgeleide.

E. v. d. Veen Zeppenfeldt.

Uit New York ontving de familie v. d. Veen Zeppenfeldt het droevig bericht, dat hun dierbare zoon Evert, aldaar werkzaam, na een kortstondig lijden in den bloei zijner jaren is overleden.

Zwaar is de slag, die deze alomgeachte familie heeft getroffen, doch de troost van den godsdienst en de hoop op een gelukkig weerzien zal hen doen berusten in het offer, dat God van hen heeft gevraagd.

Medelevend met hun droefheid, betuigen wij aan de treurende familieleden onze innige deelneming.

Voor verzamelaars.

Met ingang van 1 Nov. a.s. worden de vervang-postzegels van 1 cent, enkele maanden geleden ingevoerd, benevens die van 12½ cent met opdruk „5 cent," ingetrokken. Uit Holland zijn dus nieuwe voorraden van de oude soorten aangekomen.

Serenade.

Gisteravond werd den heer R. DE LANNOY een aubade gebracht ter gelegenheid van zijn 15-jarig officiersschap van het C. W. K. De heer de L. werd gedecoreerd met een medaille.

Regen.

Nadat er reeds Maandag- en Dinsdagmorgen een flinke bui was gevallen, viel er Dinsdagavond in de stad een hevige stortregen, die van ongeveer kwart voor acht tot half elf uur duurde en een hoogte van ± 66 mM. bereikte. Een krachtig onweer ontlastte zich; behalve voortdurend lichten roldea er enkele geweldige donderslagen door de lucht. Achteraf blijkt nu, dat ook deze regen niet algemeen, doch plaatselijk is geweest. Het hardst schijnt het geregend te hebben op S. Rosa; daar viel ruim 70 m.M. water. Op Westpunt viel slechts 33 m.M., op Barber nagenoeg niets, evenzeer weinig op S. Willibrordo. Op S. Cruz heeft men ook geen klagen.

Voor degenen, die vóór maanden reeds hebben geplant, een aardig buitenkansje.

Brandwonden.

Zondagmorgen wilde een arbeider bij de Bataafsche om meer stoom te zetten wat hout in den oven aanbrengen, toen plotseling bij het openen van de ovendeur een groote vlam naar buiten sloeg. Twee werklieden liepen brandwonden op, de een zware in het gelaat, de andere lichtere aan de voeten. Naar het St. Elisabethsgasthuis vervoerd, hopen zij daar op volkomen genezing.

Sapajou.

Donderdagmorgen sleepte de loodsboot een Franschen schoener binnen, de „Sapajou", die als bark was geseind, waarschijnlijk om zijn kleinen achtermast, die half zoo groot was als de voorste. Het schip, dat geregeld van Martinique op Bonaire vaart om daar mest te halen, was thans door den dokter van Bonaire naar Curaçao gezonden, om een zieken Franschman, op den schoener werkzaam, alhier in het S. Elizabethsgasthuis te doen opnemen.

Eenheid van tarief.

Dikwijls reeds zijn ons klachten ter oore gekomen en wij hebben het zelf ook ondervonden, dat bij het vragen om een prijsopgave voor het huren van automobielen een zoo uiteenloopend tarief wordt gevorderd.

Zoo waren wij er getuige van, dat iemand bij vier eigenaars liet vragen, wat een reis naar Barber, 's morgens brengen en 's avonds halen, moest kosten. Twee van hen antwoordden: f 30.—, de derde f 20.— en de vierde f 19.—. Een aardig verschil.

Wij weten niet, of sommige chauffeurs, wanneer men hen den prijs vraagt, er iets op zetten, maar het is meermalen gebeurd, dat bij het protesteeren tegen een onredelijk hoogen prijs de chauffeur in een oogwenk een rijksdaalder van het gevraagde tarief liet vallen.

Zouden de eigenaars van huurauto's niet tot een eenheidstarief kunnen besluiten, waarbij dan de duurte wat verminderd kon worden en tevens door algemeene bekendmaking dier tarieven de kwade practijken der chauffeurs niet den kop in kunnen drukken?

Zij bewijzen er onze maatschappij een weldaad mee.

Uitdeeling der Mail.

Geduld is een schoone zaak, zelfs een deugd en wanneer men een mailboot ziet binnenkomen, zou het op een absoluut gemis aan deze eigenschap wijzen, zoo men vorderde in twee, drie uren zijn post aan huis te hebben. Doch wanneer, zooals deze week, de „Philadelphia" om half twee instoomt en om acht uur is er nog geen mail rondgedeeld op Otrabanda, dan is het begrijpelijk, dat iemand iets van zijn geduld inboet. Wij weten niet, waar hiervan de oorzaak ligt, doch men deelde ons mede, dat, hoewel de ontvanger van de mail reeds vóór tweeën aan boord was, men hem eerst na drie uur de post overhandigde.

Wanneer dit zoo is, zou de postdirectie dan geen stappen kunnen ondernemen om hierin bespoediging te brengen? Het uitzoeken neemt toch ook al uren in beslag.

Wij brengen de directie en het bestellend personeel een woord van erkentelijkheid voor haar zorgen, dat ondanks den hevigsten regen zooveel mogelijk 's avonds nog de post aan huis is besteld.

Nieuwe Vennootschap.

Den 25en October is alhier een Vennootschap gevestigd onder den naam: „Scheepvaart Maatschappij Zeilschip Hollandia", die ten doel heeft dezen schoener te exploiteeren. De duur der vennootschap, die met een kapitaal van f 100.000 werkt en waarvan de heer H. PERRET GENTIL eerste Directeur is, werd bepaald op 50 jaar.

Spaansche griep.

Ons eiland wordt thans ook bezocht door deze ziekte, die als een epidemie over de wereld vaart. Talooze gevallen doen zich voor, geheele huisgezinnen zijn er door aangetast, winkels gesloten. Moge door het spoedig ingrijpen der geneesheeren deze ziekte spoedig onderdrukt zijn.

Wij vernamen, dat de Gouverneur gelast heeft de volgende week alle scholen op Curaçao te sluiten. Dit was gisteren reeds door Dr. Waterman met twee lokalen der armenschool te Otrabanda geschied.

Van Aruba hooren wij, dat de Nederlandsche schoener Reina, die met ongeveer 70 arbeiders van Cuba terugkeerde, twee dooden aan boord had, onderweg gestorven. Kort na aankomst stierf een derde passagier, terwijl de schipper en verschillende anderen zich zeer onwel gevoelen, veel hoesten, etc. Men vreest dat de Spaansche griep ook daar zijn slachtoffers gaat eischen en hoopt op een spoedig ingrijpen van het Bestuur, teneinde een algemeene epidemie te voorkomen.

Aardbeving.

Aangaande deze ramp op Porto Rico kunnen wij nog melden, dat de kerken der E. E. P. P. Dominicanen te Bayamon en Isabela aanzienlijke schade hebben geleden. Zeer gaarne zal Mgr. M. G. Vuylsteke, Ap. Vic., die pastoor te Bayamon is geweest, aalmoezen aannemen, om ze aan Zijn oud-parochianen en aan den Vicaris, pater Luyckx, vroeger ook hier werkzaam geweest, op te zenden ter ondersteuning.

Leger- en Vlootfilm.

Deze film, die ook op Curaçao aan menigeen een kostelijken ontspanningsavond bereid heeft, is te Barquisimeto en te Puerto Cabello met schitterend succes afgedraaid. In eerstgenoemde plaats was het gebouw, waar de uitvoering plaats had, met de Hollandsche en Venezolaansche vlaggen versierd, het portret van H. M. werd met luid applaus begroet en de Hollandsche liederen met succes bekroond. De president en verdere autoriteiten gaven door hun aanwezigheid blijken van hun belangstelling. Vooral het leerrijke gedeelte van de film, waaruit zij Holland en zijn arbeid leerden kennen, viel in den smaak.

De pers gaf gunstige verslagen en bladen als „El Heraldo, de „Eco Industrial", La Industria" en „Teatro Juares" waren uitbundig in hun lof aan Holland, de kleine natie, toegezwaaid.

Voor het A. N. V. aldaar een schitterend geslaagde onderneming, die zeker ten goede zal komen aan de betrekkingen tusschen Holland en Venezuela, waarvan het herstel in voorbereiding is.

Voor den heer Bierman, Secr. v. h. A. N. V., afdeeling N. Antillen, een pareltje meer in de kroon zijner verdiensten, waarmee zijn goede zorgen voor de film en haar verzending naar de kust zijn beloond.

Dood van een Bisschop.

Mgr. C. W. Currier, van Washington, die zich naar de begrafenis van Kardinaal Farley wilde begeven, stierf plotseling op de reis daarheen in den trein tusschen Waldorf en Washington.

Geboren in '57 op S. Thomas, bracht hij eenige jaren zijner jeugd door op S. Eustatius, trok van daar naar Holland, om in Roermond en later te Wittem de studies te voltooien voor den priesterlijken staat.

Hij vertrok in 1881 naar Suriname als missionaris, ging vandaar naar de Ver. Staten, waar hij te Washington pastoor werd. Tot bisschop op de Philippijnen, later van Cuba benoemd, noopte zijn gezondheidstoestand hem ontslag aan te vragen. Daarna trok hij weer naar de Ver. Staten terug.

Meermalen was hij gedelegeerde naar wetenschappelijke congressen en was een beroemd schrijver op theologisch en historisch gebied.

In hem verliest de Roomsche Kerk een harer wetenschappelijke mannen.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7,30 Overzijde.

1.	Breonian	Marche	J. Losey
2.	Ouverture les Puritains		G. Bellini
3.	Millona	Valse Espagnole	1e uitv. L. Pivet
4.	Fantaisie sur la Bohème		G. Puccini
5.	Folie Gaité	Polka	E. Rolle
6.	Fantaisie sur la Favorite		G. Donizetti
7.	Todo por Ti!	Danza 1e uitv.	L. Miranda
8.	The Musicians Strike		Ch. Geng

Officiëele berichten.

Het, aan den opzichter van het leprozengesticht op St. Eustachius J G Lispier verleend verlof van een jaar, is op diens verzoek ingetrokken.

Aan den opzichter van het Departement van Openbare Werken W J G van den Beld, tijdelijk geplaatst op St Martin N G, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

De tegen Rio Hacha bepaalde quarantaine is opgeheven.

De onderwijzer 3de klasse J Muller is van den 22n dezer tot en met den 10n November a.s. geschorst.

Aan den onderwijzer 2de klasse aan de Hendrikschool alhier S van de Velde is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den Directeur der Openbare Werken alhier, Ph van der Breggen is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

De tijd adjunct-commies ter Administratie van financiën R J Beaujon Jr is tijdelijk werkzaam gesteld op het bureel van den Directeur der Openbare Werken, en de tweede commies ter Gouvernements-Secretarie F B Gorsira, tijdelijk ter Administratie van financiën.

De heer G Troost is eervol ontheven van de tijdelijke waarneming der betrekking van Directeur van de landsgevangenis en het huis van bewaring alhier.

Buitenland.

Bolsjewiki: moderne lui.

Het „Centrum" verhaalt, hoe een journalist de vrouw van een Bolsjewiki-waardigheidsbekleeder interviewde. Op zijn vraag, waar zij vandaan kwam, gaf zij geestdriftig ten antwoord:

„Regelrecht uit St. Petersburg, langs den kortsten weg. Daar leeft men tenminste. Ik zeg u, dat is leven. U hebt geen voorstelling daarvan. Alles is gevlucht onder de vanen der Bolsjewiki... de dictatuur van het proletariaat... St. Petersburg geeft thans aan de geheele wereld een voorbeeld, hoe men moet leven."

„Maar, mevrouw, wij hebben gehoord, dat wat in St. Petersburg gebeurt eerder afschrikwekkend..."

„Hoe weet u dat? Waar hebt u dat gehoord? Allemaal bedrog van de burgerlijke pers. Ik zeg u: allemaal gelogen..."

„Maar wat is dan de waarheid?"

„Wat waarheid is? U weet niet wat er waar is. Waar is, dat alles onwaar is. Nu eerst is de Russische proletariër begonnen als een mensch te leven.

„U moest deze menigte gezien hebben, hoe ze in plaats van in de kroegen te hangen, naar de symphonieconcerten gaan, dan zou u oogen opzetten... Daar brengt de arbeider, ik verzeker het u, geen brandewijn aan de lippen. In plaats daarvan sticht men bibliotheken, dramatische kringen, leesgezelschappen. Begrijpt u."

„Met een woord: een idylle."

„Wat idylle? Waarom een idylle? Wij; proletariërs, houden ons niet op met idyllen. Zulke dingen zijn goed voor bourgeois. Lunacsarski bemoeit zich daarmee niet."

„Lunaczarski? Wie is dat?

„U hebt nog nooit van Lunaczarski gehoord? Wat hebt u dan toch gehoord? Dat is de afgod van het Russische proletariaat. De minister van eeredienst, de..."

„Maar hoe heet hij dan in werkelijkheid?"

„Hoe hij heet?"... O, u wil misschien weten, of hij geen jood is? Mijnheer! Rusland is thans boven zulke quaesties verheven. Daar vraagt niemand naar iemands afkomst."

„En wat zegt mevrouw van de Roode Garde?"

„Hoe bedoelt u dat? Wat moet ik zeggen? Het zijn helden. Welk een geestdrift, welk een offervaardigheid."

Maar men zegt, dat ze stelen, rooven..."

„Stelen? Waarom stelen? In St. Petersburg steelt niemand. Daar bestaat het woord stelen niet meer. Men duldt alleen niet, dat de een te veel en de andere te weinig heeft. Dus neemt de eene die gebrek lijdt iets van een ander, die te veel heeft. Dat bij deze regeling een beetje bourgeoisie als offer valt, nu, daar is niets aan te doen. Met hun bloed wordt de vrijheid der wereld gekocht.

„Dus mevrouw meent, dat ook het vermoorden van den Czaar...."

„Dat is een moeilijke quaestie, mijnheer! Doch daarvoor is het revolutie. En ten laatste kostte de bewaking van Nicolaas te veel geld. Zooveel last voor één man hebben en voor hem nog gevaar loopen? Natuurlijk kunt u dat niet begrijpen, daar u een burgerlijke opvatting hebt. U begrijpt niet, dat thans alles voor het belang van het proletariaat moet wijken."

„En wanneer de hoogere standen onder deze omstandigheden niet willen werken?"

„Niet willen? Wat beteekend dat? Ze zullen moeten. Iedere burger, hoogleeraar of waterdrager krijgt dezelfde betaling, bijvoorbeeld vijf roebel daags. Daarvan moet hij leven en werken, zooveel hij kan."

„En toch mevrouw, bent u dit paradijs ontvlucht?!"

„Ontvlucht, heelemaal niet. Men heeft mijn man naar het buitenland gezonden en zoo kwam ik naar huis. Maar ik blijf communiste, want wij hebben het proletariaat...."

De journalist had er genoeg van, bedankte de Bolsjewiki-dame beleefd en schreef zijn copie.

Hoeveel is 20.000 ton?

Gemiddeld brachten de Duitsche duikbooten per dag 20.000 ton bruto aan scheepsruimte tot zinken. Wat dit dagelijks wederkeerende verlies beteekent, maakt de „Rhein. Westf. Ztg." door een vergelijking duidelijk. Het blad vergelijkt namelijk het koopvaardijschip als zeetransportmiddel met den spoorwegwagon, die dezelfde diensten te land verricht. In een laadruimte van 20.000 ton bruto kan men ongeveer 30.000 ton laadgewicht vervoeren. Een wagon kan ongeveer 15 ton vervoeren. Om dus de lading van de schepen, die gemiddeld per dag worden vernietigd, per spoor te vervoeren, zou men 2000 wagons noodig hebben. De langste goederentrein bestaat ten hoogste uit 56 wagons, zoodat men iederen dag 40 treinen van ieder 56 wagons noodig zou hebben voor het vervoer van de goederen, die dag aan dag verloren gaan!

Schulden van de Geallieerden.

De „Gaulois" bericht uit Washington, dat de Ver. Staten tot nog toe aan de Entente een som leenden van 6.091.590 dollar; maandelijks stijgt deze som met 400.000.000 dollar. Over de verschillende geallieerde landen verdeeld, noteert men de volgende schulden:

Engeland	3170.000.000	dollar
Frankrijk	1765.000.000	„
Italië	660.000.000	„
Rusland	325.000.000	„
België	131.000.000	„
Griekenland	15.700.000	„
Cuba	15.000.000	„
Servië	9.000.000	„

Japan heeft bij Amerika geen leening behoeven te sluiten, doch staat er in het creditboek aangeschreven met een cijfer, waarvan men zelfs in de Vereenigde staten schrikt. Als een staaltje hiervan geven wij aan, dat in de slotsitting van den Amerikaanschen bond van kousen- en ondergoedfabrikanten volgens „Journal of Commerce" op de noodzakelijkheid gewezen werd, de Ver. Staten tegen een overstrooming van Japansche fabrikaten te beschermen. In 't jaar 1913 bedroeg de uitvoer van Japan (van textielwaren) naar de Ver. Staten 249.000 dollar; vier jaar later, dus in 1917, bereikte die uitvoer de som van 19.685.000 dollar.

Ze bestaan nog.

Er zijn nog wel groote gezinnen in Frankrijk. Dat bewijst een onderzoek der vereeniging „La plus Grande Famille" in het departement Lion-Inférieure gehouden. Dit onderzoek gaf tot resultaat, dat zes honderd gezinnen, die elk of zijn minst 6 zoons of schoonzoons aan het front hadden, gezamenlijk meer dan 4000 soldaten aan het vaderland hadden afgestaan. Van die 4000 waren er 700 gesneuveld. De familie Bastiat, waarvan de overgrootvader 84 jaar is, had 22 kinderen afgestaan, 12 zoons en 10 kleinzoons, 5 zijn gesneuveld, de [illegible] aan het front en verschillenden ervan zijn met oorlogskruisen of medailles gedecoreerd. Een andere familie, de Chlaberge's, hebben 12 zoons en schoonzoons op het front; een derde 11 zoons en een gesneuveld; de familie Beaudain, 11 zoons, 3 gesneuveld. Veertien families hebben elk 10 zoons op het front; een en dertig families elk 8; honderd acht en [illegible] families, met elk 7; twee honderd [illegible] met elk 6 zoons. Uit deze cijfers blijkt wel, dat nog in sommige streken van Frankrijk, de eenvoudige christelijke deugden, zonder welke de gezondheid, zoowel physiek als moreel te gronde gaat, op voorbeeldige wijze betracht worden. Maar ook blijkt er weer uit de ontzettende ramp van den oorlog, welke zoo wreed de gezinnen uiteen slaat en duizenden jonge mannen vermoordt.

Werken des vredes.

Indien men zich Duitschland voorstelt als een land, waarin in dezen tijd alle arbeidskrachten en de geheele productie der industrie gericht zijn op oorlog en nog eens oorlog, heeft men een [illegible] verkeerd idee over de prestatie der Duitsche industrie. De organisatie is van dien aard dat men ook thans de werken des vredes niet vergeet en hieraan ook nog, zij het ook niet met volle, dan toch met groote kracht arbeidt. Zoo schrijft de Berlijnsche correspondent van de „Correspondance Politique" (Zürich) dat Berlijn in dezen oorlogstijd twee prachtige bruggen, de Hindenburg- en de Thielenbrug rijker geworden is. Onder den bekenden Berlijnschen boulevard „Unter den Linden" heeft men een tunnel aangelegd voor de electrische trams, terwijl het net van de ondergrondsche tramlijnen belangrijk is uitgebreid. De nieuwe raadhuizen van Friedenau en Schöneberg geven een prachtig voorbeeld van moderne Duitsche bouwkunst. In talrijke Berlijnsche wijken zijn ook vele veranderingen in den huizenbouw aangebracht om aan de moderne eischen te kunnen voldoen. Binnenkort zal men nog overgaan tot den bouw van een groote haven in het Westen van Berlijn. De twee bassins worden resp. 460 en 650 meter lang, en 63 meter breed en zijn berekend op een jaarlijksche capaciteit van 16 millioen ton, terwijl een der graansilo's een capaciteit heeft van 67.000 ton.

Voorwaar prachtige staaltjes van aanpakken en dat in den grootsten oorlog, dien Duitschland gevoerd heeft.

Een Hollandsche ooggetuige.

In een Reuter-telegram uit New-York werd verslag gedaan van een proces over de verantwoordelijkheid van de Cunard-Maatschappij voor het verlies van menschenlevens en goederen op de „Lusitania". De rechter Meyer sprak daarbij uit, dat de „Lusitania" geen ontplofbare stoffen vervoerde.

Naar aanleiding van dat bericht heeft „Het Vaderland" bezoek gehad van een Hollander, die geruimen tijd in Amerika is geweest en juist in den tijd, dat de vraag, of de „Lusitania" munitie vervoerde, daar druk in de bladen werd behandeld. Er is, volgens hem, geen twijfel aan of de „Lusitania" had bij haar laatste reis munitie aan boord. De ladingmeester had er de directie te New-York opmerkzaam op gemaakt, en deze verbood hem toen, de munitie op de cognossementen te vermelden. Later heeft men dezen ladingmeester ontslagen. De zaak werd intertijd openlijk in de Amerikaansche kranten besproken.

Een troef voor Ned.-Indië.

Volgens een schikking, aangegaan tusschen mr. de Beaufort, den Nederlandschen [illegible] en den gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië eenerzijds en het Amerik. Departement van oorlogshandel, anderzijds kan Amerika nu beschikken over 2 millioen ton suiker van den oogst 1918 in Nederlandsch-Indië. Men verwacht dat ongeveer 40 Nederlandsche schepen stilliggen in de Ned.-Indische havens en volgens de voorwaarden van deze schikking zullen deze in dienst worden gesteld uitsluitend in het belang der Ned. Koloniën en zullen zij een veilige en voordeelige vaart hebben. De suiker-, tabak-, rubber-, copra- en koffieoogst, waarvan de voorspoed van Nederlandsch-Indië geheel afhankelijk is, zal worden gebracht op voordeelige markten, voornamelijk in de Ver. Staten.

In het bijzonder zullen de Ver. Staten zooveel koopen van den grooten suikeroogst van 1918 tegen de heerschende hooge Amerikaansche prijzen, als de Nederlanders in staat zijn te vervoeren.

Onder de voorwaarden van deze niet officieele maar zeer voldoende schikking van den handel tusschen de Ver. Staten en Ned.-Indië zal de normale Amerikaansche uitvoer naar Ned.-Indië onmiddellijk worden hervat, alleen onderworpen aan zulk een beperking als noodzakelijk is voor het Amerikaansche oorlogsprogramma.

De Ver. Staten zullen den normalen invoer ontvangen van tin, chinine en andere inlandsche voortbrengselen.

Het gele gevaar.

De verbrokkeling van het groote Russische rijk heeft geleid tot het ontstaan van onmachtige zelfstandige staten in Europa en Azië, welke in het geval van een Japansch-Chineesch ingrijpen niet bestand zullen zijn tegen een dergelijken aanval. Reeds eenigen tijd geleden heeft men de aandacht gevestigd op de noodlottige gevolgen, die zouden ontstaan uit een in staat van ontbinding verkeerend Europa en uit de verplettering van het Europeesch Aziatische bolwerk.

Nu de Japansche interventie begint, is het gevaar geweldig groot geworden van een conflict tusschen Europa en het imperialistische gele ras. De neutrale staten in Europa hebben alle redenen om zeer bezorgd te zijn. Nog kan een gewapend conflict tusschen Europa en Azië worden vermeden [illegible] Eindelijk de Europeesche menschheid tot de [illegible] komt en haar belangen gaat inzien. Maar dan behooren de Europeesche volkeren zich ook tot een volkerenbond aaneen te sluiten. Is Europa eenmaal vereenigd, dan verdwijnt het gele gevaar.

Een vernietigingsbron gestopt.

Nog kort geleden had de Berlijnsche correspondent van de Kölnische Ztg. een onderhoud met von Holtzendorff, den chef van den marinestaf, die omtrent den stand van den duikbootoorlog verklaarde, dat de verliezen, den tegenstanders aan schepen en ladingen tot dusver toegebracht, naar schatting 50 milliard te boven gaan. De Engelsche scheepsruimte werd in haar ontwikkeling achttien jaren achteruit gezet. Engeland — vervolgde v. Holtzendorff — verliest, naarmate de oorlog langer duurt, steeds meer de economische leiding, welke op Japan en Amerika overgaat. Maandelijks worden gemiddeld ongeveer 550.000 br. ton meer tot zinken gebracht dan door de Entente aangebouwd werden. Engeland rekent het verlies der militair opgeëischte scheepsruimte niet mee. Wij hebben een bevestiging der juistheid van onze verschijnsels ontvangen uit den mond van Maclay, een leider van het Engelsche scheepvaartdepartement, en door de berekening van een Engelsch vakblad. Het duikbootgevaar is voor onze tegenstanders niet opgeheven. Wij kunnen de toekomst met vertrouwen tegemoet zien. De samenwerking van alle, voor den duikbootoorlog vereischte krachten, waarborgt ons welslagen.

Wij gelooven, dat men vooral in Engeland het bericht, dat Duitschland al zijn onderzeeërs naar hun basis heeft teruggeroepen, met buitengewoon genoegen en met een diepe zucht van verlichting heeft vernomen.

Een moedige Amerikaan.

De eerste soldaat, die ooit is voorgedragen voor de twee hoogste medailles voor moed, welke door de Britsche en Amerikaansche regeeringen uitgereikt worden, is een Amerikaan, luit. Edwin G. Chamberlin, een aviateur van het marinekorps der Vereenigde Staten, die voorgesteld is voor het Victoria Kruis en de medaille van het congres der Vereenigde Staten.

Deel uitmakend van een bombardements-expeditie boven de Duitsche linies gedurende den jongsten Duitschen terugtocht aan de Marne werd luit. Chamberlin omringd door 12 Duitsche machines. Ofschoon zijn machine slecht werkte en een van zijn machinegeweren defect was, schoot Chamberlin 5 Duitschers neer waardoor het aantal zijner belagers op 7 werd teruggebracht.

Hierop weigerde zijn motor en hij werd gedwongen te midden van een hevig vuur te landen. Hij kwam neer te midden van een detachement Duitsche infanterie, dat hij uiteen dreef. Hij stak zijn machine in brand, nam zijn kompas en ontvluchtte in een bosch. Daar ontmoette hij drie Duitschers, die trachten hem gevangen te nemen, doch hij deed alsof zijn kompas een handgranaat was. Twee der Duitschers vluchtten en Chamberlin ontwapende den derde en nam hem gevangen.

Daarna aanvaardde hij den terugtocht naar de geallieerde linies met den Duitscher als zijn gevangene.

In een bosch vond hij een gewonden Franschen soldaat, wiens wonden hij verbond. Daarna droeg hij den gewonden Franschman naar de rivier welke hij overzwom onder hevig vuur, den Duitschen gevangene voor zich uit duwend en den gewonden Franschman op zijn schouders dragend. Hij bereikte met de beide mannen den overkant, en telefoneerde naar zijn commandant, dat hij gereed was voor zijn plicht.

Hij is voorgedragen voor bevordering en de twee hoogste onderscheidingen, die een soldaat van de Britsche en Amerikaansche naties kan verwerven.

Regenval

[illegible]

	m.M.
Fort Amsterdam	72,4
Westpunt	13,2
Hoffi Abao	20,0
Kl. St. Martha	18,4
Dokterstuin	30,5
Plantage Siberië	27,0
Cas Chikitoe	34,0
Sta. Maria	54,
Sta. Rosa	56,5
Wilhelmina-tuin	19,0
Plantage Gr. St. Joris	14,0
Beekenburg	40,4
Noordkant	13,5

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 1 Maart 1917 tot en met 31 Augustus 1917, onder **No. 4346 S** tot en met **No. 3490 T**, zal plaats hebben op Donderdag den 31en October a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 26 Oct. 1918.

De Voorzitter,
C. S. Gorsira.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat de Kortijnweg, van den Roodeweg tot den Witteweg, van af Maandag, 28 October 1918, tot nadere aankondiging, voor het verkeer met rijtuigen, motorrijtuigen en alle andere vervoermiddelen gesloten zal zijn.

Echter kan met die vervoermiddelen, van 's morgens 6 uur tot 's avonds 8 uur, van den Roodeweg over de gronden van het erf „San Mateo" gereden worden in de richting naar den Witteweg; in omgekeerde richting is zulks niet toegelaten.

Curaçao, den 25n October 1918.

De Procureur-generaal,
J. B. Gorsira.

Bekendmaking.

In aansluiting aan de bekendmaking van de Kamer van Koophandel en Nijverheid van 10 October 1918, voorkomende in de Curaçaosche Courant van 18 October 1918, wordt hierbij bekend gemaakt, dat de bepaling van het water-gehalte van Aloë, kan worden verricht in het Laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst.

De kosten bedragen f 1. voor ieder onderzoek.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst,
N. WATERMAN.